

ВАРНАНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

Journal de la municipalité de Varna

Издава Варненската градска община — Organe officiel de la mairie de Varna.

Излиза двуседмично — редактира комитетъ.

Цена 1 левъ

Абонаментъ за България:
за година — 50 лв.
за 6 месеца — 30 лв.

ОБЯВЛЕНИЯ:
официални по 2.50 лв. на кв. см.
търговски — по споразумение

Всичко за вестника
се изпраща чрезъ кметството
— Варна.

Едно име, една история, единъ заветъ

Има люде които таятъ магическа сила на мъдростъ, поука и обаяние, които сж надарени съ нѣкаква свръхпромисълъ и

Скица Наумъ п. Анастасовъ

Дѣдо Симеонъ на смъртния одъръ въ Катедралната църква

свръхпрозорливостъ, въ гърдитъ на които, сякашъ тупти сърцето на цѣлия народъ — тѣй много сж отдадени тѣ на нашето, на българското. Тия израстнали и надарени синове на българската майка сж играли винаги една внушителна, по размѣри и значене, роля въ националния и културенъ възходъ на нашия народъ и държава.

Между тѣхъ е и Варненскиятъ и Преславски митрополитъ Симеонъ. Отъ момента когато, по стечение на исторически обстоятелства и поради силата на своя духъ, мъдростъ, ученостъ и християнска и пастирска чистота, презъ августъ 1872 година той застава на чело на съединенитъ епархии — Варненска и Преславска — неговата воля и неговиятъ духъ сж вдъхновители и творци на всички голѣми събития отъ исторически мащабъ, събития, които градѣха българския възходъ. Въ тази дейностъ покойниятъ митрополитъ навлъзе съ опитността на единъ отявленъ и чистъ борецъ, който бѣше успѣлъ да превие вече врата на свирѣлата противо българска, върска и просвѣтителна политика, която Цариградската патриаршия, провеждаше по Черно-морското крайбрежие. Върху фона на историческиятъ събития отъ зората на освобождението до наши дни — борбитъ за църковна независимостъ, за освобождение на нашата

църква отъ хищническата лапа на Цариградската патриаршия, епохалнитъ събития, които сложиха върху челото на Шипка свѣтлата звезда на слава и героизмъ, учредителното велико народно събрание, обединението, независимостта и т. н. до кръщението на Престолонаследника — едрата фигура на покойния Вар-

ненски и Преславеки митрополитъ се из-
правя и очертава съ плачински ръстъ на
единъ ярък и вдъхновенъ ратникъ и ри-
царъ на български духъ и на християнска
правда и човъщина.

Тъй въ вихъра на историческия съби-
тия, голъмиятъ сега покойникъ, се възкачва
въ съзнанието и сърцата на своя народъ
до високия пиедесталъ — духовенъ баща,
излъчващъ мъдростъ, човъщина, въра, прав-
да и български духъ. И не напраздно съв-
семъ спонтанно съвременниците му дадоха
просто, но пълно съ народна любов и
преданностъ прозвище: — Дъдо Симеонъ.

Тъй, отъ друга страна, това прозвище
включи въ съдържанието си, не само обра-
за на свѣтия старецъ, но и събитията въ
неравния борчески ходъ на нашия народъ,
събития, раздиплили се въ продължение на
цѣли две епохи.

Дъдо Симеонъ: — едно име, една
история.

Обаянието на Дъдо Симеона, обаче,
не свършва съ това. Той е отъ ония велики
синове на нашия народъ, който таи чаро-
дейната сила да гради българския възходъ
и следъ смъртта си. Защото неговиятъ
духъ и неговото дѣло сж не само примъръ
и идеалъ за служба на родъ и родина, но
живителенъ сокъ, който кърми свѣтлата
бжднина на утрешния день.

Тъй отъ трета страна покойникъ
вече Варненски и Преславски митрополитъ
е свѣтлата звезда на идното утро, която
днесъ изгърва на българския небосклонъ.

Дъдо Симеонъ. — име, история и заветъ.

Никола Т. Балабановъ.

Началникъ на отдѣла за народна кул-
тура и изкуства при М. Н. П. и ре-
дакторъ на списание и библиотека
„Завети“.

Идущия брой на Варненския общински
вестникъ ще бжде посвѣтенъ на дѣдо Симеонъ.
Съ смъртта на мастития старецъ българскиятъ
народъ загуби стълба на родната ни църква, оти-
де си тоя който бѣ олицетворение на християнска
добродетель, на мъдростъ и правда. Цѣла Бълга-
рия потъна въ скръбъ, а най-много скърбяха вар-
ненци за скъпата загуба, защото свѣтиятъ старецъ
живѣ дълги години между насъ, ние го обичахме
като духовенъ баща и водачъ. Съ каква любовъ
се ползуваше дѣдо Симеонъ между народа, говори
най-красноречиво неговото народно погребение:
мало и голѣмо изпатиха великия покойникъ до
вѣчното му жилище и плакаха искрено за голѣ-
мия и великъ архипастиръ.

Покланяме се предъ свѣтлата паметъ на свѣ-
тия старецъ, на кроткия, благия и мъдъръ дѣдо
Симеонъ. Миръ на праха му.

Иорданъ Иовковъ

Разкъсаха се струните на една златна твор-
ческа арфа, която отрони толкова нѣжни и обая-
ващи пѣсни надъ родните ни угари. . .

И трѣбваше като че ли тѣзи скъпи струни
да се разкъсатъ за да почувстваме по-дълбоко, че
трѣбва да загубимъ нѣкого, за да го потърсимъ
и оценимъ.

Ние, българитѣ, сме такива: ние сме свикна-
ли да тачимъ, да издигаме паметници на своитѣ
слънчеви синове само когато тѣ бждатъ погълна-
ти отъ мрачните чертози на небитието. А когато
ги срѣщаме живи, когато ги виждаме предъ насъ
да страдатъ, да изгарятъ въ отровните пламъци на
нуждата и мизерията, когато ги виждаме разпъна-
ти на кръста на човѣшката злоба, ние никога не
протягаме ржце да изтриемъ сълзитѣ имъ, да имъ
помогнемъ, да събудимъ поне една кратка радостъ
въ тѣхнитѣ измжчени сърдца.

Мъртавъ е вълшебникътъ на българското ху-
дожествено слово, мъртво е тѣлото му, но духътъ
му, пѣснитѣ му ще живѣятъ вѣчно и вѣчно ще
пребжднатъ надъ свѣта.

Защото, тлѣни сж земнитѣ съкровища, тлѣн-
на е лъжата, суетността, съ които ние всѣки день
хранимъ душата си, и тлѣнно е кървавото вино
на щеславието, съ което я поимъ.

Вѣчни сж творческитѣ видения на душата,
вѣчна е истината, която лежи въ тѣхъ, вѣчни сж
пѣснитѣ и жалбитѣ на поета.

Българската литературна нива, въ която най-
голѣмъ съячъ бѣ Иовковъ, загуби много, загуби
много българската общественостъ, загубиха много
и всички българи. Защото, нѣма го вече магьос-
никътъ да седне при насъ, край стария плетъ на
„Антимовския ханъ“, да ни пѣе тжжнитѣ пѣсни на
равна Добруджа и да ни разказва тихитѣ „Старо-
планински легенди“.

Въ печаль и мъжа е потънала и българската
сцена, защото тя загуби оня който й даде „Албе-
на“, „Боряна“ и „Милионерътъ“, оня който запа-
ли въ нея първитѣ голѣми свѣщи на българската
драматическа литература.

За вълшебника на българското художествено
слово, който даде много радостъ на свѣта, а самъ
живѣ безъ капка радостъ, ще скърби цѣлиятъ
български народъ, но най-много ще скърбятъ оне-
зи, които го обичаха и като човѣкъ и като пѣ-
вецъ, и които сж изпитвали наедно съ него гор-
чивинитѣ на нашата действителностъ.

Българската действителностъ! . . . тя оскърби
много наши слънчеви деца, строши много твор-
чески арфи и отрови съ своята клюка и завистъ
може-би най-добритѣ синове на българския на-
родъ.

Ще минатъ много дни и колкото повече ние
ще се отдалечаваме отъ първенеца на българската
литература, толкова повече ще разберемъ силата
на неговия творчески духъ и толкова повече ще
го обикнемъ.

Сега можемъ само да скърбимъ и наедно
всички да кажемъ за голѣмия човѣкъ и за голѣ-
мия художникъ на българската речъ:

— Той наистина живѣ и затова нека бжде
вѣчна паметъта му!..

Димитъръ Аджемовъ

Пещерниятъ манастиръ „Св. Троица“

Една отъ стариннитъ християнски светини въ околността на Варна, която свидетелствува за ранното разпространение на Христовото благовестие по крайбрежието на Черно море, безспорно, това е пещерниятъ манастиръ „Св. Троица“. Намира се на 17 км. североизточно отъ Варна и е разположенъ въ скалнитъ пещери подъ Кичевското плато, всрѣдъ живописна и очарователна, съ своя красота мѣстност.

До скоро той бѣ известенъ подъ турското название „Аладжа манастиръ“, което значи — шаренъ, пѣстъръ. Получилъ е това название отъ пещернитъ църквици и монашески килии, изсѣчени въ скалитъ, които действително, отдалече изглеждатъ изпѣстрени. Сега при побългаряването на много мѣстности съ чужди названия въ Царството, побългари се и названието на тоя манастиръ и се преименова пещеренъ.

Той се състои отъ две отдѣления: долно и горно. По една каменна стълба се изкачва въ първото отдѣление. Въ скалната почва има съградена стая, въ която по рано е живѣлъ пазачътъ, а наоколо нѣколко корита, сега запълнени съ циментъ. Това сж били гробове на манастирски братя. При разчистване, въ единъ отъ гробоветъ се намѣрилъ сребъренъ пръстенъ, съ изображение на кръстче, гълъбъ и надписъ „Тракней“.

До гробоветъ има кръгла дупка, която сжщо е запълнена съ циментъ. Въ нея е билъ закрепенъ дървенъ стълбъ съ вита стълба, по която се е качвало въ второто, горното, отдѣление, дето се намира едно много малко параклисче, кацнало, като ластовично гнѣздо. Стѣнитъ и сводътъ на параклисчето сж украсени съ художествени фрески, които изобразяватъ ликове на светии. На въшната стена на параклисчето, която гледа къмъ морето и е украсена сжщо съ фрески, на една гредичка е закачена камбана. За голѣмо съжаление тия художествени фрески, свидетели на вѣковетъ, които сж ги просъществували, следъ като Археологическото дружество е направило параклисчето достъпно за посещение, сж унищожени отъ светотатственитъ ржце на посетителитъ съ написване на тѣхнитъ имена. За голѣмо съжаление това продължава и сега, въпрѣки многократнитъ молби на Археологическото дружество да се прекрати тоя варварски начинъ на подписване „за споменъ“ при наличността на нарочно поставена книга за разписване.

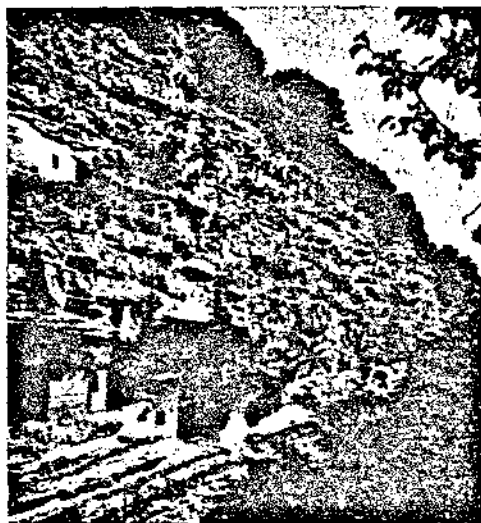
По стѣнитъ на пещеритъ тукъ-тамъ се виждатъ четвъртити дупки, въ които нѣкога сж били прикрепени греди на дървени постройки. — Отъ стаята, на нѣколко стъпала, изсечени по канарата се влиза въ едно тѣсно коридорче, въ което личатъ монашески килии. Въ края на коридорчето се намира врата, чрезъ която се влиза въ пещерната църква.

За горната частъ на пещеритъ се качва по една стълба и отъ нея, по една скална пжтека, се стига до единъ подмолъ, дето се намиратъ килийки и параклисчето, за което по-горе говорихме. Пжтеката е била почти непроходима, но, впоследствие, Археологическото дружество, подъ чийто надзоръ се намира манастира, като народна старина, разчиштило я така, че сега по нея се минава свободно.

До колко е било недостъпно горното отдѣление на манастира, свидетелствуватъ следнитъ два факта: презъ турско време, варненскиятъ гръцки митрополитъ Иоакимъ (1864-1874), впоследствие цариградския патриархъ († 13-26 ноември 1912 г.) пожелалъ да посети манастира и да види параклисчето. Донесли му дълга стълба, почналъ да се качва по нея, но скоро му се завилъ свѣтъ и билъ принуденъ да слѣзе.

Покойниятъ князь Александъръ Батембергъ, наедно съ двама офицери отъ свитата си сполучели пълзешката да достигнатъ до параклисчето. Обаче, не се решили да се върнатъ назадъ по сжщия начинъ. Тогава били донесени вжжета отъ двореца Сидрово (сега Евксиноградъ) и спуснати отъ билото на скалната стена. По тѣхъ се спуснали надолу и тѣ слѣзли.

Падобенъ видъ църкви, параклиси и монашески килии се намиратъ и въ други живописни мѣстности на черноморското и бѣломорското крайбрежия, Такива има нѣколко въ Таврическия полуостровъ (Кримъ), отъ които едни сж разположени на отдѣлни скали, каквито сж: Шулданъ, Мармара до с. Шулю, Качи-Кальонъ, Тепе Керменъ, скалата близо до Сюренската кула; а други се намиратъ въ градове или въ околността, каквито сж: Черкезъ-Керменъ, Маргупъ-кале, пещеритъ въ скалитъ на Инкерманъ, първа гара отъ Севастополъ за Ленинградъ, съ древния храмъ на св. Климента, римски папа, чийто св. моши намѣрили Св. Св. Кирилъ и Методий, когато сж проповѣждали Христовото благовестие на хазаритъ; а така сжщо въ клисурата, която води къмъ Чифутъ кале, въ преграднето на гр. Бахчисарай, древна татарска столица въ Кримъ, съ възтановения въ скалитъ храмъ „Успѣние Пресв. Богородици“. Тоя последниятъ досущъ наподобява нашия пещеренъ манастиръ. По крайбрежието на Бѣло море, близо до селото Бодома, първа гара отъ гр. Дедеагачъ (Александрополисъ) за Солунъ, се намира храмътъ „Св. Теодоръ Тиронъ“, изсѣченъ въ скалитъ, на една доста голѣма височина, въ която се изкачва

Пещерниятъ манастиръ „Св. Троица“

Нужда отъ чистота въ общественитѣ заведения

Подъ понятието обществено заведение въ широка смисълъ на думата трѣбва да се разбира:

Помѣщение, здание, мѣсто, до което има достъпъ публиката за временни постоянни услуги, споредъ характера на самото заведение.

Такива заведения, споредъ закона за Н. З. и споредъ чл. 511 отъ наказателния законъ сж: аперитивитѣ, бръснаро-фризьорскитѣ салони, обществени бани, бозажийницитѣ, бакалницитѣ, бирариитѣ, гостилницитѣ, кафенета, кръчми, кебапчийници, калбасници, млѣкарници, месарници, сладкарници, хлѣбопекарници, ханища, хотели, пансиони, вагонъ-ресторанти, клубове и различни фабрики и работилници, кждето се приготвяватъ различни съестни и питейни продукти.

Всички тѣзи родове обществени заведения за да могатъ да сществуваатъ, трѣбва да бждатъ регламентирани съгласно законитѣ въ страната въ унисонъ съ повеленията на закона за Н. З. и правилницитѣ за неговото приложение. Тѣ трѣбва значи да отговарятъ за известни хигиенични форми и правила, защото понѣкога не, а много често тѣ ставатъ разсадникъ на много заразни болести, особено лѣтно време, когато благодарение на занемарената чистота и голѣмитѣ горещини, съестнитѣ и питейни продукти въ тѣхъ сж изложени по начинъ, че могатъ лесно да се замърсятъ, както отъ прахъ така и отъ мухи.

Има много случаи, кждето замърсенитѣ съестни продукти се сервираатъ въ много нечисти и нехигиенични общ. заведения. и консумагоритѣ имъ ставатъ жертва на небрежността на стопанитѣ на тѣзи заведения.

Чистотата въ тѣхъ трѣбва да бжде изрядна, но не и превидна.

Колкото по спретнато, колкото по-чисто и подредено е едно обществено заведение, толкова то по кокетно приветливо и клиентелата му е по-голяма.

Удоволствие прави, разбира се, всѣкому да седне въ едно кафене и си поржча кафе, което като пие, да не бжде смушаванъ отъ бръмченето на хиляди мухи, сщщото нѣщо е и въ ресторанта въ бръснарницата и пр. Ако сждоветѣ и пособията въ едно обществено заведение сж нечисти, оцърбени и напукани, тѣ убиваатъ апетита на посетителя.

Нечистото бѣльо, липсата на омивалникъ и на чисти кърпи за ржце, нечистоплътната прислуга, неприветливото, мрачно, тъмно, потънало въ прахъ, паяжини и рояци мухи заведение, е не само гнѣздо за зараза, ами отвърщава посетителя и го кара никога да не посещава това заведение.

Когаро съдържателитѣ на различнитѣ обществени заведения достигнатъ до съзнанието, че добре уреденитѣ, чисти, свѣтли, лесно провѣтряеми обществени заведения сж много приятни за публиката, и, че съ това тѣ увеличаватъ своя оборотъ, тогава тѣ ще бждатъ и въ голѣма полза на санитарната властъ, защото по такъвъ начинъ тѣ пресушаватъ много отъ гнѣздата на заразата при различнитѣ заразни болести.

Публиката и тя има голѣмъ дѣлъ въ нечистотата, която царя въ нѣкой родъ обществени заведения, затова защото като чели ѝ е неудобно да повика съдържателя и да му направи нуждна-

та забележка или пъкъ защото никога не си дава трудъ да предупреди властта за констатирани нередовности или опущения.

Че е нужна чистота, порядъкъ и спретнатостъ въ различнитѣ обществени заведения, това всѣки го съзнава. Тогава нека всички издигнемъ гласъ на протестъ противъ негоднитѣ и нечисти общ. заведения, и по този начинъ накараме тѣхнитѣ съдържатели да ги поправятъ и пригодятъ споредъ изискванията на съвременната наука за хигиената — здравеопазването.

Впрочемъ на работа, господа съдържатели на обществени заведения, на работа български граждани и гражданки, подкрепете санитарнитѣ власти въ тѣхната неуморна всѣкидневна борба съ нечистотата, бойкотирайте нечиститѣ обществени заведения, защото въ тѣхъ се продаватъ още по нечисти съестни и питейни продукти, които могатъ понѣкога да коствуватъ здравето и живота на децата ви и на васъ самитѣ.

д-ръ Р. Несторовъ

Нач. Здрав. служба—София.

по стълби.

Тия скални мѣнастири сж изникнали въ първитѣ вѣкове на християнската ера. Християнството, като богооткровенна религия, се е разпространило въ Балканския полуостровъ и североизточното крайбрѣжие на Черно море, още въ самото начало на появяването му, като е дало и много мъченици въ борба съ езичеството.

Много отъ християнитѣ за да избѣгнатъ преследванията и жестокиятъ мъчения отъ страна на езическитѣ управници, сж се укривали въ недостъпни мѣста — скривалища, въ гори, скали, пещери и тамъ сж прекарвали въ уединение, молитви и постъ до настѣпване на по-спокойни времена. Такива скривалища и днесъ още сществуваатъ до Пещерния мѣнастиръ, известни на населението подъ името катокомби, устроени въ видъ на жилища.

Въ послствие, обаче, когато възниква монашеството презъ IV вѣкъ, около тия скривалища почватъ да се създаватъ мѣнастири отъ монаси отшелници. Възникването на скалнитѣ и пещерни мѣнастири у насъ, остатъци отъ които сж запазени и до днесъ, твърде е вѣроятно, че се отнася къмъ времената на монашеската емиграция. Малкото запазени епиграфически подписи по стени и скалитѣ на пещеритѣ, както и изсеченитѣ по тѣхъ кръстове и свещени изображения, се отнасятъ къмъ по-късно време и свидетелствуватъ, че тия мѣнастири се разширявали и украсявали презъ XII—XV вѣкове и по-късно. Обаче, начало на пещерния животъ, както типъ на мѣнастирския, такъвъ може да се отнесе къмъ времената на иконоборството и монашеската емиграция въ Балканския полуостровъ, особено по крайбрѣжието.

По предания, пещерния мѣнастиръ е билъ посветенъ на Пресвета Троица, когато и се празнува храмовиятъ празникъ. На тоя денъ се извършва, въ разрушения въ вътрешността на скалата храмъ, водосветъ и става народенъ съборъ.

Пещерниятъ мѣнастиръ е обявенъ за народна старина („Държ. вестникъ“ бр. 69 отъ 27. VII. 1927 г.).

Архим. Инокентий

Какво можемъ да видимъ въ нашия археологически музей

Единъ отъ най-важнитъ научни институти въ Варна, е археологическиятъ музей съ своитъ богати материали изъ древната история на Варна и окръга, също и отъ предисторическата епоха. Благодарение на това свое богатство, Варненскиятъ музей е известенъ на научния свѣтъ. Не сж рѣдко случатъ, когато той се посещава отъ учени, които нарочно идватъ въ Варна да правятъ свои проучвания въ нашия музей.

Мѣстото не ни позволява да опишемъ съ по-голъми подробности всички по-важни находки, които се съхраняватъ въ музея, затова ще се ограничимъ съ по-важнитъ:

1. Находката подъ олтаря въ древно християнския храмъ на Джанаваръ тепе, открита на 15 юний 1919 г. Тая находка представлява следното: малко саркофакче дълго 22'4 см., широко 15'02 см., високо 16'05 см., изработено отъ алабастръ (бѣлъ мраморъ). Вътре въ него, обвито въ жълтъ коприненъ платъ, се откри второ саркофакче, изработено отъ сребро, дълго 9'02 см., широко 6'02 см., и високо 9 см. Вътре пѣкъ въ това саркофакче се откри малка кутийка, обвита въ жълтъ коприненъ платъ, напѣстренъ съ геометрични фигури (ромбове), изработени отъ чисто злато. Горното и долното корнизче на кутийката, както и предната страна на капачето, иматъ емайлирано украшение въ видъ на свастика. Кутийката тежи 300 грама и е украсена съ скъпоценни камъни, въ срѣдата съ единъ смарагдъ-зеленъ, а по краищата съ сапфири — съ блѣдотеменуженъ цвѣтъ.

2. Оловенъ печатъ на Св. Равноапостолъ Княза Бориса Михаила, откритъ въ мѣстността Караачъ-теке въ лозята. На лицевата страна е изобразенъ бюста на княза съ нимбъ около главата му. Рѣцетъ му сж сложени върху гърдитъ въ молитвено настроение. Наоколо има надписъ на грѣцки езикъ: „Богородице помози (на твоя рабъ) Михаила, князь на България“. На обратната страна е изобразенъ бюста на И. Христа, съ кръстовидно сияние, съ дѣсната рѣка благославящъ, а въ лѣвата — държи Евангелие, а околорѣстъ сжщия надписъ. Печатътъ е продупченъ на дължъ и презъ дупчицата е била прекарана нишката, която е свързвала печата съ хрисовулъ. Въ мѣстността, гдето е откритъ печатътъ е сжществувалъ мѣнастиръ отъ Борисово време.

3. Бронзовиятъ жертвенъ сждъ отъ Балчикъ съ релефни изображения отъ грѣцката митология на Ефигения отъ Таврида.

4. Бронзови лѣкарски инструменти отъ римската епоха у насъ, открита въ Балчикъ и р. Девня (Марцианополъ).

5. Множество бронзови статуйки представляващи разни божества.

6. Тоалетни предмети: златни, сребърни и бронзови отъ преди и следъ Христа, открити въ разни гробници.

7. Стѣкленици и алабастриони отъ разни епохи, употребявани при разни церемонии, а най-вече погребални.

8. Глинени издѣлия на разни статуйки, амфори, вазички и пр. съ разни изображения.

9. Стѣлпътъ отъ с. Хамбарлий (Елховско) съ

надписи отъ първото българско царство, които надписи сж отъ 814 и 831 г. Надписитъ споредъ проф. П. Никовъ, се отнасятъ за мирния договоръ сключенъ между българитъ и византийтъ, и опредѣляне на комисии по пограничитъ въпроси.

10. Богата е монетната сбирка. Въ нея влизатъ и открититъ римски монети, повече отъ 12000 парчета, въ р. Девня. Особенъ интересъ представляватъ монетитъ на гр. Варна (Одессосъ) отъ IV вѣкъ преди Христа.

11. Мраморни и каменни паметници съ изображения на разни сцени (погребални угощения, тракийски конници, нимфи) съ и безъ надписи, разни божества, надгробни до християнски и християнски паметници, капитоли и пр.

12. Остатъци отъ украшения отъ слонова кость на погребаленъ ковчегъ съ изящни изображения на лица и разни сцени отъ пр. Христа.

13. Етнографски предмети, облѣкло, разни златни и сребърни украшения, инструменти, теглилки, домашни прибори, сѣчива и пр.

14. Специална витрина съ разни видове оржжия отъ сражението при Варна въ 1444 г. — Владиславъ Варненчикъ.

15. Глава на мумия донесена отъ Египетъ, единствена въ музеитъ на България.

16. Разни видове оржжия: стрели, шпори, боздугани и пр. Между тия оржжия има сабя едновременно съ револверъ, прикрепенъ при самата дръжка тѣй, че сражаващиятъ се може да сѣче и стреля едновременно.

17. Разни шампи, медальончета, кръстове, икони отъ XV—XIX вѣкъ и др. предмети отъ религио-озенъ битъ.

18. Предисторически предмети отъ новокаменния и бронзовия вѣкъ: гърнета, сѣчива, украшения и пр.

19. Разни исторически картини, географически карти, фотографии, албуми и пр. Отъ албумитъ заслужава да упоменемъ изящния „Roma Sacra“, подаренъ отъ Н. В. Пр. Архиепископа А. Ронкали папски представителъ въ царството, сега въ Турция.

Освенъ това музеятъ има стари архиви, писма, документи и пр. които се отнасятъ до историята на нашето минало.

Въ своята библиотека музеятъ има голѣмъ брой стари книги на български, славянски, грѣцки латински и др. езици, както и стари ржкописи, дамаскини и пр.

Отраднo впечатление прави че всички вече почватъ да схващатъ каква голѣма роль изпълняватъ музеитъ за културното развитие на човѣчеството съ своитъ сбирки, затова и болшинството отъ населението съ готовность прави своитъ дарения на музея.

Всички скъпоценни предмети отъ археологично значение се съхраняватъ въ Б. Н. Банка.

**Варненци обичайте Варна и работете
за нейния напредък!**

Галерия на заслужили общественици

Сава Доброплодни

Сава И. Доброплодни е роденъ въ Сливенъ на 3. XII. 1820 год. Баща му е билъ учителъ въ Сливенъ. Сава Доброплодни се училъ въ Великото народно училище въ Куручешме въ Цариградъ, което свършилъ съ отличие и съ право да учителствува, а преди това се училъ въ гр. Сливенъ. Поради прилежанието му въ гръцкото училище, отъ учителя Евтивулисъ билъ нареченъ вмѣсто Савасъ Илиядисъ на Савасъ Евкарпидисъ, а впоследствие Иларионъ Макариополски го прекръстилъ на Сава Доброплодни.

Следъ завършване на училището той става учителъ въ Котелъ, Шуменъ, Карловацъ (въ Австрия), Сливенъ и въ 1862-63 учебна година се назначава за учителъ въ Варна, гдето предстоява и следната 1863-64 учебна година. Тукъ открива първото класно училище. Българската община въ Варна не е разполагала съ сръдства и изпраща Доброплодни въ Балкапанъ (български центъръ на възраждането въ Цариградъ), гдето е събралъ доста голѣма помощ. Като учителъ въ Варна е срѣщалъ доста трудности, защото турското правителство е подозирало и преследвало българската община.

Билъ е следъ това учителъ въ Тулча, Силистра, Кюстенджа. Освобождението го заварва пакъ като учителъ въ Тулча. Генералъ Кишелски, първиятъ времененъ варненски губернаторъ, назначава Доброплодни за членъ на Варненския окръженъ управителенъ съветъ, и съ приказъ по Варненската Губерния отъ 23 X 1878 г. № 15, Сава Доброплодни билъ назначенъ отъ губернатора Баумгартенъ за председателъ на сщия съветъ. Следъ това бива назначенъ за инспекторъ на Разградския уче-

бенъ окръгъ, гдето е служилъ до 22 IV 1885 г., и когато станала тая длъжностъ изборна, Доброплодни напуща и идва въ Варна. Тукъ търпѣлъ голѣми несгоди и лишения и билъ принуденъ да пѣе въ църква сутринъ и вечеръ, та дано настоятелите да му дадатъ 30 лева за Великъ день, а тѣ му дали само 15 лева. Отдава се следъ това за съчиняването гръцко-българската метода по Олендорфа и съ помощта на Евлоги Георгиевъ я напечаталъ. Въ 1887 г. е почналъ да издава списанието „Нова българска пчела“. Следъ дълго служене на народа той остава безъ сръдства.

Въ тежкото положение, въ което се намиралъ, Доброплодни, отчаянъ, пише до Кр. Мирски покрай другото и следното: „Всичкитѣ гледали да удрятъ падналия! Дай Боже, да не се правятъ подобни възнаграждения на сегашнитѣ млади, когато остарѣятъ! Да не ги постигне такова критическо положение, въ което се намирамъ азъ. Нека блаженствуватъ, нека се радватъ на днешна конституционна България, на която сж само прѣсни синове, а ние трѣбваше преди 40 години да приготвяме това, а сега сме отхвърлени, като непотрѣбни стари бащи на млади синове. Да живѣе България, да живѣе Съединението, а нашитѣ бащи нека мратъ гладни по улицитѣ да просятъ милостиня, дори могатъ да работятъ“.

Въ 1887 год. Народното събрание му отпуска 150 лева месечно пенсия. Така завършилъ и тоя заслужилъ дѣецъ своята дългогодишна обществена народополезна дейностъ. За заслугитѣ му къмъ Варна, е кръстена една улица на негово име. Съ това е проявена признателността на варненци къмъ заслужилия Доброплодни. **Хр. Кр. М.**

Редовната сесия на общинския съветъ

Разгледанитѣ въпроси. — Заемъ за новата електрическа централа

Редовната октомврийска сесия на Варненския общински съветъ се откри на 30 октомврий 4.15 часа следъ обѣдъ въ заседателната зала на Варненската търговска камара.

Преди да започнатъ своята работа, господа съветниците почетоха, съ ставане на крака, паметъта на блажено починалия дѣдо Симеонъ.

Разгледани бѣха редица въпроси, повдигнати презъ миналитѣ заседания.

Накрая кметътъ занима съвета съ проекта на общинското електрическо стопанство да построи електрическа централа, за осществяването на която целъ да бждатъ необходими около 35 мил. лева.

Следъ подробни разяснения отъ страна на кмета, предложението бѣ прието.

Следващото заседание ще се открие въ края на идущата сеемница. Въ него ще се разиска по новия бюджетъ за 1938 година.

Историческиятъ влакъ въ Варна

На 24 октомврий т. г. по единъ скроменъ начинъ се откри паметната плоча на падналитѣ въ служба на държава и народъ желѣзничари и моряци, а сжщо така се отпразднува и 70 годишнината отъ откриването на първата българска ж. п. линия Русе — Каспичанъ — Варна. Откриването на тази линия е станало въ 1867 година. На праздника присѣтствува отъ страна на Министерството на желѣзницитѣ главниятъ директоръ на желѣзницитѣ г. Колчевъ. На следващия денъ въ 12.36 ч. пристигна въ варненската гара и „Историческия влакъ“, първиятъ влакъ, който се е движелъ за пръвъ пѣтъ, презъ 1867 г. по линията Русе — Варна. Въ „султанието“ пѣтуваха най-старитѣ пионери на Б. Д. Ж. Сжщиятъ денъ влакътъ замина обратно за Русе.

Печатница „Варненска Поща“

Четете „Варненски общ. вестникъ“

Народнитѣ будители ни гледатъ!

Колелото на времето ни гласна пакъ къмъ свѣтлитѣ следи на тѣхнитѣ голѣми дѣла.

Свѣтли следи, които като голѣми очи ни гледатъ и ни гворятъ . . .

Разбираме ли ние безмълвния, но красноречивъ езикъ на тия голѣми очи?

Ако го разбираме, трѣбва веднага следъ днешнитѣ шумни речи и пѣсни за народнитѣ будители да блѣсне и свѣтлата диря на днешни будителски дѣла. Трѣбва свѣтлата диря, която идва отъ тихата килия на Отца Паисия да стане съдържание на мислитѣ ни, на желанята ни, на възжеленията ни, на волята ни за истинско народно служене. Защото отъ „Исторія славеноболгарская“ извиратъ живият хлѣбъ и живата вода на българския народностенъ духъ.

Българинъ, който се нахрани съ тоя живъ хлѣбъ, нѣма никога вече да огладнѣе; българинъ, който пие отъ тази жива вода, никога нѣма да ожаднѣе.

Тъкмо тъй направи другиятъ будителъ народенъ, Поль Стойко Владиславовъ отъ Котелъ (Софроний, епископъ Врачански) когато преписваше на рѣка „Исторія славеноболгарская“ и тогава придоби вѣченъ животъ. За неговата книга „Кириакодроміонъ“ („Недѣлникъ“), се признава отъ всички, че е пропита съ духа на Отца Паисия. И нищо чудно въ това. Тѣсното общуване съ хилендарския духовенъ труженикъ направи и отъ епископъ Софрония великъъ духовенъ труженикъ. Стана едно преливане на душа въ душа.

Време е вече и днешнитѣ български народни писатели и

общественици, да общуватъ все по-тѣсно съ дѣлото и духа на Отца Паисия и неговитѣ по-къснешни следовници; да общуватъ съ тия велики духовни образи, за да почувствуватъ съ цѣлото си същество що е безкористно до себеотрицание служене на народъ и вѣра. И тогава не ще закѣснѣятъ да се явятъ и днесъ силни народни будители, за да свѣтнатъ на съвременната духовна безпжтица да намѣри своя пжть.

И вече има свѣтли знаци, че не малко съвременни български духовни труженици сж дочули ясно гласа на нашата възрожденска епоха и трѣгватъ все по увѣрено и по-смѣло изъ пжтя на народнитѣ будители. Плодовито и трайно ще бжде тѣхното дѣло.

П. Г. ЗЯПКОВЪ

Освещаване на тунела на вододѣла при Орѣшакъ

На 27 октомврий по единъ скромень начинъ стана освещаването на тунела между вододѣла на селата Орѣшакъ и Яребична — частъ отъ вториятъ етапъ на водопровода Батова — Варна.

Присъствуваха: кметъ на града г. инж. Мустаковъ, областниятъ полицейски инспекторъ г. Костовъ, полицейски комендантъ г. Германовъ, почти всички общински съветници, инженеритѣ Йордановъ, Каровъ, Райчевъ, Димовъ и други.

Въ специално построенитѣ за целта анодой на северниятъ входъ на тунела се отслужи водосвѣтъ отъ свещеника на село Орѣшакъ. Сжщиятъ произнесе слово, въ което подчерта голѣмото значение на новия водопроводъ за Варна.

Направи краткъ докладъ за строежа на водопровода Батова — Варна инженеръ-ржководителя на сжщия г. Йордановъ.

Въ него между другото той отбеляза и това: — Следъ извършването на първата частъ отъ проекта: каптирането на водитѣ на изворитѣ при Куманово — Орѣшакъ, даващи 50 литри вода въ секунда, Варненската община предприе довършването на втората частъ отъ проекта — каптирането на извора при село Яребична и тѣзи при селата Дервентъ и Саржголъ.

За да може да мине водата въ помпената станция — Орѣшакъ, необходимо бѣ прокарането на единъ тунелъ подъ кота 227 метра, между вододѣла на Яребична и Орѣшакъ.

Въ едно кратко време отъ два месеца и половина този тунелъ бѣ пробитъ. Цѣлата дължина на тунела е 120 метра.

Изворитѣ при с. Яребична сж вече каптирани. Отъ тѣхъ се получава 15 литра вода въ секунда. Тези вода ще минава презъ тунела и съ специаленъ сифонъ ще се отвежда въ помпената станция при село Орѣшакъ.

Каптирането на изворитѣ при селата Дервентъ и Саржголъ ще стане впоследствие.

Въ каптирането на водитѣ на селата Яребич-

на — Орѣшакъ сж предвидени да се употрѣбятъ 1946 метра трѣби, на обща стойность отъ 1,785,000 лева или единъ метъръ 3500 лева. За реализирането на тунела сж похарчени 480,000 лева, а цѣлото предприятие струва 2,265,000 лева на Варненската община.

Съ тази вода дебата на водата въ варненския водопроводъ става 108 литри въ секунда, което се равнява по 133 литри вода за всѣки варненски жителъ на день.

Предприятието ще бжде довършено презъ идущата година.

Говори сжщо и кметъ г. инж. Мустаковъ. Той подчетра, че съ този строежъ се регистрирава едно голѣмо творческо дѣло и изказа пожелание то да бжде завършено съ ентузиазъмъ и успѣхъ.

На край г. Мустаковъ благодари на всички виновници и работници отъ свое име и отъ името на общината, които сж работили и работятъ за окончателното довършване на новия водопроводъ.

Изваряването на ракиитѣ

Ония лозари, които притежаватъ джибри и винена каль реколта 1936 год., могатъ да ги изварятъ на ракия срещу разпискитѣ обр. 1, дадени при измѣрването имъ миналата година и то следъ общото измѣрване на вината.

Кашитѣ отъ лѣтнитѣ плодове могатъ да се изваряватъ въ ракия отъ 1. VI. до 31. I. на следната година, а джибриитѣ и винената каль, следъ като свърши общото измѣрване, най-късно до 1 май на следната година.

Нови срокове не ще се даватъ.

Лозарството и винарството въ Варна

Единъ отъ важнитѣ поминъци за Варна и близкитѣ села е лозарството. То дава препитание на единъ значителенъ брой отъ населението, било като притежатели, било като наемни работници изъ лозята.

Най-голъма частъ отъ произведеното грозде служи за произвеждане на вино. Винопроизводството въ повечето случаи се извършва при много примитивни условия, вследствие на което и получаваното вино често пжти е долнокачествено и съ затопляне на времето то бързо се поврежда. Всяка година въ агрономството се носятъ проби на десетки хиляди литри болни домашни вина за лѣкуване.

Техниката на винопроизводството въ последно време е отбелязала значителенъ напредѣкъ. Частния дребенъ винопроизводител нѣма възможностъ да следи и прилага тия изисквания на винотехниката. Ние сме добри лозари, но лоши винари. Всѣки произвежда вино безъ да се стреми да добие опредѣленъ типъ вино, а каквото се получи, затова всяка бѣчва вино бива и отдѣлно качество. Такива вина могатъ да задоволятъ само мѣстнитѣ вкусови изисквания, но невъзможно е да се явятъ на чуждитѣ пазари. Съ цѣль да се избѣгнатъ тия сжществени недостатѣци въ винопроизводството ни, държавата вече се намѣсва по единъ доста осезателенъ начинъ, като чрезъ Б. З. и К. Банка построява голѣми модерни винарски изби и ги дава на използване на мѣстни кооперации.

За Варна тоя въпросъ се разреши, като банката откупи бившата изба на дружество „Гроздъ“ и я даде на използване отъ кооперация „Димятъ“. Сжщата изба сега се ремонтира, разширява и подобрява съ цель ежегодно да може да се преработва въ нея по 500,000 литри доброкачест-

вено вино. Избата се водоснабдява съ изобилно количество вода съ цель сжדותѣ и избата да се подържатъ въ образцова чистота — първо и найважно условие при модерното винарство. Цѣлата изба се електрифицира съвсемъ отново, тѣй като всички машини въ нея ще се превеждатъ въ движение съ електричество. Винарскитѣ сждове, преди употрѣбление, всяка година ще бждатъ премивани съ водна пара, за която цѣль въ избата се инсталирва специаленъ паренъ котелъ и парна инсталация. Гроздето ще се смачква и пресува съ голѣми и специални машини, които преработватъ по 8.000 кгр. грозде въ часъ.

Съ тия и редица други подобрения, винарството въ Варна, чрезъ кооперация „Димятъ“ се слага на съвършено модерни начала. Въ случая и мѣстното държавно агрономство, чрезъ персонала си, дава своето активно съдействие за приготвянето на доброкачествено вино.

При така създаващитѣ се удобства, лозаритѣ отъ Варна и селата не бива повече да се занимаватъ съ винарство.

Вмѣсто да се подлагатъ на трудности при домашно винопроизводство и на тормозъ при плазиране на произведеното отъ тѣхъ често пжти дефектно вино, по-добре ще сторятъ да се възползватъ отъ случая, като внесатъ гроздето си въ кооперативната изба и по тоя начинъ, освенъ че може да се надяватъ на по-добъръ резултатъ отъ своя трудъ, но въ случая ще дадатъ доказателство, че ценятъ жертвата, която държавата прави съ влагане на толкова милиона лева за снабдяване града ни съ едно такова първоразрядно предприятие, което ще изиграе много важна стопанска роля за града и околнитѣ села.

Никола Иордановъ

ХРОНИКА

Тройниятъ празникъ Св. Иванъ Рилски, Именниятъ день на Н. В. Цирицата и деньтъ на Народнитѣ будители тази година се отпразднувана най-тържествено въ Варна.

Поправка: въ последния брой 13. на „Варненски общински вестникъ“, на стр. 7 подъ рубриката „Галерия на заслужили общественици“ въ статията на г. Христо Мирски е допусната грѣшка, като името на Велико Христовъ е отпечатано Велинъ Христовъ. Редакцията проси извинение за неволно допустнатата грешка.

Благоустройствения планъ на курортната частъ на града е готовъ. Заинтересованитѣ могатъ да го прегледатъ всяко време.

Министерството на земедѣлието е предвидело 250,000 лв. за даване на помощи на земедѣлскитѣ възпитаници които сж въвели нѣкои по сжществени подобрения въ свойтѣ стопанства.

Млѣко въ България се получава годишно надъ 600 милиона литри. Презъ миналата година за кашкавалъ, сирене и масло е преработено 56 милиона литри млѣко.

Канала между морето и езерото се затваря за около 20 дни за преминаването на всякакви водни сждове съ изключение на малкитѣ лодки.

Грозде изнесено до сега презъ гара Оборище за Германия и Скандинавскитѣ страни надъ 1500 вагона.